

JAK WYBRAĆ DOBRY TEST?

W gąszczu dostępnych na rynku testów psychologicznych coraz łatwiej się zgubić. Do wyboru jest coraz więcej narzędzi, polskich i zagranicznych wydawców. **Jak wybrać te najlepsze? Na co zwracać uwagę przy podejmowaniu decyzji?**

Pięć wskazówek, które pomogą wybrać Dobry Test

1. Co właściwie chcemy mierzyć Dobrym Testem?

Zanim zaczniemy poszukiwania Dobrego Testu psychologicznego musimy odpowiedzieć sobie na podstawowe pytanie – **jaką właściwość psychologiczną chcemy zmierzyć.**

Gdy już to wiemy, możemy rozpocząć poszukiwania testu, który będzie **mierzył interesującą nas zmienną.**

Pamiętaj, że nazwa testu jest tylko pewną wskazówką! Przed wyborem narzędzia zawsze należy **zapoznać się z definicją mierzonej zmiennej zaproponowaną przez jego autora.** Na tej podstawie możemy wstępnie ocenić przydatność testu w naszych badaniach.

3. Dobry Test powinien być rzetelny

Każdy **pomiar jest obarczony błędem** – niezależnie od tego, czy mierzymy długość stołu czy nasilenie właściwości psychologicznej.

W testach psychologicznych wielkość błędu pomiaru jest silnie związana z pojęciem rzetelności testu. **Im wyższa rzetelność, tym test mierzy określoną właściwość z większą dokładnością.** Dlatego przy doborze testu ważne jest zapoznanie się ze wskaźnikami rzetelności testu.

Jest to **szczególnie istotne w testach stosowanych do diagnozy indywidualnej.** Tam rzetelność powinna być możliwie jak najwyższa.

Przed zastosowaniem testu zawsze zapoznaj się z jego rzetelnością. **Jeżeli autorzy i/lub wydawca nie ujawniają tych danych, koniecznie o nie zapytaj!**

5. Dobry Test powinien mieć polskie normy

Ten sam wynik w teście np. 15/20 pkt można uznać za wysoki lub niski – w zależności od tego, jak z rozwiązywaniem tych samych zadań radzili sobie inni przedstawiciele grup, z którymi chcemy porównać wynik osoby badanej.

W podręcznikach testowych zawsze powinien znajdować się rozdział opisujący grupy normalizacyjne.

Przed wyborem testu warto upewnić się:

- czy test posiada normy opracowane dla populacji, z którą będziemy porównywać osobę badaną,
- z którego roku pochodzą normy,
- czy struktura grupy normalizacyjnej wiernie odzwierciedla strukturę populacji.

Przed zastosowaniem testu zawsze upewnij się, że **dostępne są normy, z którymi będzie można porównać wynik osoby badanej.**

2. Każdy Dobry Test ma autora

Każdy test psychologiczny powinien mieć autora. Dodatkowo testy wydane komercyjnie mają również określonego wydawcę.

To właśnie autor wspólnie z wydawcą testu odpowiada za jakość udostępnianego narzędzia. Również do nich można zgłaszać wszelkie uwagi lub dzielić się wątpliwościami dotyczącymi testu.

Testy, które nie posiadają autora powinny budzić podejrzliwość dotyczące **legalności.**

Wszelkie pomysły na **modyfikację testu** (np. zmiana pytań lub udostępnianie testu w formie elektronicznej) powinny **być zawsze konsultowane z właścicielem praw do testu.**

4. Dobry Test powinien być trafny

Ponieważ pomiar w psychologii odnosi się do ukrytych właściwości człowieka, **autor testu powinien udowodnić (na drodze badań empirycznych), że proponowany przez niego zestaw pytań lub zadań faktycznie mierzy to, co miał mierzyć.**

Takie badania noszą nazwę **badania trafnościowych.** Ich wyniki są przytaczane w podręcznikach testowych i pozwalają użytkownikom ocenić jakość narzędzia. Potwierdzeniem trafności testu mogą być np. różnice w wynikach osiągniętych przez przedstawicieli różnych grup, opinie ekspertów na temat testu, możliwość dokonywania przewidywań na podstawie wyników w teście.

Przed zastosowaniem testu zawsze zapoznaj się z jego trafnością. **Jeżeli autorzy i/lub wydawca nie ujawniają tych danych, koniecznie o nie zapytaj!**

Zgodnie ze wytycznymi Międzynarodowej Komisji ds. Testów (ITC) kompetentni użytkownicy testów powinni:

- dokonywać wyboru spośród testów odpowiednich w danej sytuacji,
- unikać stosowania testów, które mają niewystarczającą lub niejasną dokumentację techniczną,
- stosować testy tylko dla takich celów, dla których dostępne są odpowiednie dowody trafności,
- brać odpowiedzialność za stosowanie testów,
- oferować tylko takie usługi testowe i używać tylko tych testów, w zakresie których mają odpowiednie kwalifikacje,
- akceptować odpowiedzialność za wybór testów i za formułowane zalecenia.